

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 22P/14/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223202835
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223202835.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. R., narodené XX.XX.XXXX, toho času v ústavnej starostlivosti C. P. pre A. O. W. D., I. I. T. XX, XXX XX D.J., zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky - K. R., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom W.X. XX, D., toho času C. C. T. V. I. C. Ú. na C. T. V.Ň. I. R.-P., C. XXX/XX, XXX XX R., a nebohého otca - W. T., narodený XX.XX.XXXX, U. XX.XX.XXXX, v konaní na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

1. Maloletý A. R., narodený XX.XX.XXXX sa o d o v z d á v a do starostlivosti I. Q.-C. I.Ó., A. P. X, XXX XX I..

X. P. pre A. O. W. D., I. I.A. T. XX, XXX XX D. je p o v i n n é odovzdať maloleté dieťa: A. R., narodený XX.XX.XXXX do starostlivosti I.H. Q.-C. I., A. P. X, XXX XX I..

II. Neodkladné opatrenie bude trvať 3 mesiace od odovzdania dieťaťa do starostlivosti I. Q.-C. I., A. P. X, XXX XX I., resp. do skončenia konania vo veci vednej na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P/ 2023.

III. Týmto rozhodnutím sa pozastavuje rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 31.03.2023, č. k. 22P/94/2022-52 čo do zariadenia na výkon starostlivosti.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 03.07.2023 doručeným súdu dňa 04.07.2023 sa navrhovateľ- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava (ďalej aj ako „ÚPSVaR“) domáha nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým sa maloletý A. R., narodený XX.XX.XXXX, toho času P. pre A. O. W. D., zveruje do starostlivosti I.J. Q.-C. I., A. X, XXX XX I. minimálne na obdobie troch mesiacov.

2. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ ako príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej aj ako „V.) uviedol, že maloletý A. absolvoval pobyt v A. P. R.O. B. I. C. D. od 19.01. 2023 - 18.04.2023. Po príchode z uvedeného centra sa správanie u maloletého zlepšilo, dodržiaval pravidlá, bol pokornejší, poslušnejší. Avšak len krátkodobo. Čoskoro sa vrátil k svojmu pôvodnému modelu správania. A. správanie sa stalo vo veľmi krátkom čase problematickým. A. P. vo svojej záverečnej prepúšťacej správe uvádza, že u maloletého je pravdepodobnosť návratu a opakovania problémov v správaní, a preto odporúčili umiestnenie maloletého A. U. I. Q.-C. W. pre upevnenie si získaných výchovných a režimových opatrení. Dňa 23.05.2023 navrhovateľ podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku a návrh na uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods.3 písm. b) zákona o rodine. Neodkladné opatrenie vedené na

Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 22P/28/2023 bolo zamietnuté, čo súd odôvodnil nedostatočnými skutkovými tvrdeniami zo strany navrhovateľa a nedostatočným doložením listinných dôkazov. Tie, ktoré V. predložil, boli podľa súdu neaktuálne a ani nenasvedčovali neodkladnú potrebu zásahu súdu. Po starostlivom uvážení má V. za to, že opätovné podanie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je v tomto čase urgentné a vyžaduje si neodkladné riešenie. Návrh na uloženie výchovného opatrenia je vedený na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. B5-22P/27/2023, pojednávanie v danej veci je nariadené na deň 27.07.2023. V. k návrhu pripojil doplňujúce správy o maloletom A., ktoré zaslalo vedenie P. pre A. O. W. D.. Zo zaslaných správ je zrejmé, že správanie maloletého sa stáva v súčasnosti neúnosným predovšetkým voči ostatným maloletým, ktoré sa nachádzajú v P. D.. Vzhľadom na uvedené a na fakt, že I. Q.-C. I. A. P. X, XXX XX I. dokáže maloletému poskytnúť komplexnú starostlivosť a naplniť jeho špeciálne výchovnovzdelávacie potreby, žiada V. o nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ním žiadaného petitu.

3. Navrhovateľ k návrhu pripojil tieto listiny osvedčujúce ním tvrdené skutočnosti: správa P. pre A. O. W. D. zo dňa 30.07.2023 a žiadosť o urgentné riešenie; pedagogická správa za obdobie od 18.04.2023 do 06.06.2023; správa o fungovaní dieťaťa po návrate z A. zo dňa 06.06.2023; žiadosť o premiestnenie maloletého do režimového centra pre deti s poruchami správania.

4. Lustráciou poručenských spisov maloletého dieťaťa bolo zistené, že ohľadne maloletého A. prebehli na bývalom Okresnom súde Bratislava V viaceré súdne konania. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 22P 94/2022-52 zo dňa 31.03.2023, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 17.04.2023 a právoplatnosť dňa 02.05.2023, bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť po tom, čo uznesením Okresného súdu Bratislava V č. k. 61P 218/2021-103 zo dňa 09.12.2022 súd nariadil maloletému A. na účely zabezpečenia V. A. pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku na dobu troch mesiacov v A. P. pre A., I. X, XXX XX D. s ohľadom na osobnú i rodinnú anamnézu maloletého, ako aj aktuálnu situáciu v rodine, keďže priebežne sa stupňujúce problémy maloletého A. boli dlhodobé a závažného charakteru, pričom vzhľadom na stav maloletého v dôsledku komplikovanej situácie jeho matky, na ktorú je fixovaný, zjavne z osamelosti a frustrácie sa začalo výrazne prejavovať problémové správanie.

5. Ďalej bolo zistené, že na tunajšom súde pod sp. zn. B5-22P 27/2023 je vedené konanie na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, v ktorom žiada súd o uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine - a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu pobytom v zariadení, ktoré sa bude realizovať v I. Q.-I. - P. pre A. O. W. I., A. X, XXX XX I.. Toto konanie nie je skončené, vo veci je nariadený termín pojednávania.

6. Podľa § 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

16. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

17. Podľa § 367 ods. 4 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Keďže neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda definitívne práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti práva (nároku), ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva hrozacej ujmy a aby neboli závažné pochybnosti o potrebe dočasnej úpravy.

20. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je teda súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie súd preto vydá vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňatý z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy. V záujme zamedzenia zneužitia tohto procesného inštitútu je možné uplatniť ho len výnimočne, a to iba v prípadoch riadneho osvedčenia stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov.

21. Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v tomto prípade dôvodný a ÚPSVaR v postavení navrhovateľa dostatočne tak skutkovo aj listinnými dôkazmi osvedčil potrebu neodkladného zásahu súdu. Súd mal osvedčenú dôvodnosť podania návrhu a naliehavosť úpravy pomerov maloletého dieťaťa, keďže z obsahu pripojených písomností jednoznačne vyplýva, že je nevyhnutné bezodkladne riešiť situáciu maloletého A. s poukazom na jeho pretrvávajúce prejavy správania sa, nerešpektovanie autorít a ohrozovanie ostatných detí umiestnených v ústavnom zariadení. Jeho súčasné správanie znamená nielen ohrozenie pre jeho ďalší vývoj, ale aj prípadné ohrozenie ostatných detí v ústavnom zariadení, v ktorom je umiestnený, ako aj zamestnancov zariadenia. Z priložených listín vyplýva, že situácia ohľadom maloletého dieťaťa je navrhovateľom dlhodobo monitorovaná a za súčasného stavu je nevyhnutné umiestniť maloletého do A. P., v ktorom bude vykonaná diagnostika maloletého, poskytovaná terapeutická a výchovná starostlivosť s aplikovaním vhodných metód na zlepšenie jeho správania a celkového prístupu. Zariadenie do ktorého navrhuje navrhovateľ umiestniť maloleté dieťa v zmysle § 121 a nasl. zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „školský zákon“), poskytuje diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť, pričom zabezpečuje diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti. Pobyt v A. P. podľa vyššie citovaného školského zákona trvá nevyhnutne potrebný čas na stanovenie diagnostiky, spravidla dvanásť týždňov. Účelom tohto neodkladného opatrenia nie je nahrádzať konanie vo veci samej - o nariadenie výchovného opatrenia (v ktorom súd vykonáva riadne dokazovanie), ale len z dôvodu neodkladnej potreby, na nevyhnutne potrebný čas zabezpečiť riadnu diagnostiku maloletého dieťaťa, na podklade ktorej bude pre maloleté dieťa

zvolená vhodná forma starostlivosti (či už návrat do starostlivosti ústavného zariadenia, alebo forma resocializačnej, príp. reedukačnej starostlivosti). V zmysle vyššie uvedeného, súd časovo ohraničil obdobie zotrvania maloletého dieťaťa v A. P. na obdobie 3 mesiacov, ktoré budú plynúť od reálneho odovzdania maloletého dieťaťa do zariadenia, čo predstavuje dostatočný priestor na riadnu diagnostiku maloletého dieťaťa a zvolenie vhodnej formy následnej starostlivosti. Úlohou orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je preto intenzívne sledovať situáciu maloletého dieťaťa, vyhodnocovať potrebu jeho zotrvania v A. P., prípadne v prípade potreby ďalšieho zotrvania maloletého v inom režimovom zariadení.

22. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keďže zistil dôvodnosť podania tohto návrhu a naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi, keď mal preukázané, že je nevyhnutné bezodkladne riešiť situáciu maloletého A. s poukazom na závažné zmeny v jeho správaní a prejavocho, ktoré znamenajú nielen ohrozenie pre ďalší vývoj maloletého, ale aj ostatných detí v zariadení. Maloletý je rizikový sám pre seba, jeho správanie sa preň stáva ohrozujúcim. Na základe uvedeného je zmena zariadenia potrebná pre rizikové správanie, vnútorné nastavenie a emočnú nestabilitu maloletého. Pre maloletého bude jeho umiestnenie v navrhovanom zariadení prínosné, aby sa naučil regulovať svoje emócie a správanie. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

23. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie je vykonateľné dňom 06.07.2023 /§ 367 ods. 4 CMP/.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v troch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 CMP.